

OBRAZAC
sudjelovanja u savjetovanju

Važna napomena:

Popunjeni obrazac s prilogom zaključno **do 11. travnja 2014.** dostaviti na adresu elektroničke

pošte: ppuppsu@min-kulture.hr

**NACRT PRAVILNIKA O POSTUPKU I UVJETIMA ZA PRIZNAVANJE
PRAVA SAMOSTALNIH UMJETNIKA NA UPLATU OBVEZNIH DOPRINOSA ZA
MIROVINSKO I ZDRAVSTVENO OSIGURANJE IZ SREDSTAVA PRORAČUNA
REPUBLIKE HRVATSKE**

Ministarstvo kulture

<i>Početak savjetovanja: 11.03.2014.</i>	<i>Završetak savjetovanja: 11.04.2014.</i>
Naziv predstavnika zainteresirane javnosti koja daje svoje mišljenje, primjedbe i prijedloge na predloženi nacrt	Hrvatsko društvo dramskih umjetnika (ogranak članova HZSU pri HDDU)
Interes, odnosno kategorija i brojnost korisnika koje predstavljate	127
Ime i prezime osobe (ili osoba) koja je sastavljala primjedbe ili osobe ovlaštene za predstavljanje predstavnika zainteresirane javnosti	Lana Šarić, kao predsjednica ogranka HZSU pri HDDU
Datum dostavljanja	8.5.2014.

Načelne primjedbe:

Naše primjedbe odnose se na pitanja financijske revizije, pitanje bodovanja umjetničkih ostvarenja po strukama, pogotovo vezano za dramske pisce, dramaturge i scenariste. (pri čemu su učinjene greške u samom shvaćanju djelokruga rada navedenih profesija). Također, predlažemo i konkretnije metode valoriziranja zamjetnog doprinosa hrvatskoj kulturi.

Dodatne primjedbe odnose se na pitanja i probleme koji se ne reguliraju ovih pravilnikom, ali ih članovi HZSU pri HDDU smatraju važnima. Ti problemi su:

1. **Iznos koji se uplaćuje za doprinose samostalnih umjetnika i koeficijent po kojem se taj iznos računa.** U sklopu kriznih mjera 2009. godine koeficijent je smanjen s 1,2 na 0,8 i, iako je u ostalim segmentima javnog sektora taj koeficijent povećan

naknadno, za članove HZSU ostao je na vrijednosti iz 2009. godine. Predlažemo da se vrijednost koeficijenta vrati na 1,2. **To se pitanje reguliralo 2009. Zakonom izmjeni zakona o doprinosima , koji je donijelo Ministarstvo financija (NN 94/2009).**

2. Predlažemo da se doradi postojeći Zakon o umjetnicima kako bi se spriječile moguće zlouporabe prava na uplatu doprinosa, na način da se zabrani osobama koje obavljaju umjetničku djelatnosti i članovi su HZSU te im država plaća doprinose, da budu vlasnici d.o.o. –a, odnosno zarađuju značajne iznose kao vlasnici tvrtki čije poslovanje nema veze s umjetničkom djelatnošću, a premašuje dopušteni dohodak izvan umjetničke djelatnosti u trogodišnjem razdoblju. Vlasništvo nad tvrtkama i d.o.o.-ima kao i prihodi tako ostvareni bi se moglo kontrolirati preko OIB-a.
3. Kao dodatak ovom nacrtu Pravilnika predlažemo da se u nacrt Pravilnika sada ili u budućnosti uvrsti i kategorija **kazališnog producenta** i odgovarajući sustav skupljanja bodova u toj kategoriji, s obzirom da je studij tog usmjerenja sastavni dio edukativnog programa Akademije dramske umjetnosti u Zagrebu, kao i s obzirom na to da upravo hrvatski producenti, većinom educirani kroz taj studij, ostvaruju značajne i zamjetne doprinose hrvatskoj kulturi kroz ugledne međunarodne festivale, sudjelovanja i radionice.
* napomena (ne bavimo se ovdje filmskim i tv producentima, jer oni spadaju u udrugu filmskih djelatnika, pa bi se ona trebala baviti tim djelatnostima)

Za reguliranje prava te struke potrebno je prethodno promijeniti **Pravilnik o utvrđivanju kazališnim radnika koji se smatraju kazališnim umjetnicima**, a za što je već 2007. godine upućen prijedlog kada je producentima omogućeno da postanu članovi HDDU-a. Ima još nešto, a to je Pravilnik Nacionalnog vijeća za znanost, o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama, koji u polju 7.05., točka 7.05.07 u popis primijenjenih umjetnosti uvrštava i produkciju scenskih i izvedbenih umjetnosti.

Primjedbe na pojedine članke Nacrta:

Članak 5.

- predlažemo da Književno i književnoprijevodno stvaralaštvo uključuje podnositelje zahtjeva iz članka 19. i 20. te stavka 3. članka 21. Pravilnika, samo u slučaju kad se podnositelj zahtjeva iz stavka 3. članak 21. prijavljuje preko udruge književnika, a ne Hrvatskog društva dramskih umjetnika kao matične udruge.
- predlažemo da Kazališno stvaralaštvo uključuje podnositelje zahtjeva iz članka 21. Pravilnika, uključivo stavak 3. članka 21. samo onda kad se podnositelj zahtjeva iz stavka 3. članka 21. prijavljuje preko Hrvatskog društva dramskih umjetnika kao matične udruge.

Članak 6.

-stavak 2. – predlažemo da HZSU nema ni jednog predstavnika u Stručnom povjerenstvu koje odlučuju o prijemu samostalnih umjetnika u HZSU, jer zaposlenici HZSU nisu umjetničke struke, nego se bave administrativnim djelatnostima i kao takvi ne bi trebali procjenjivati tko udovoljava kvalitativnim kriterijima za prijem u članstvo.

-stavka 3. – predlažemo da se broj predstavnika Umjetničkih strukovnih udruga poveća na 4 (četiri), umjesto da bude sadašnjih 3 (tri), uz uvjet da najmanje 2 (dva) predstavnika moraju biti samostalni umjetnici (jer su upravo ti ljudi oni koji su kvalificirani odlučivati o mogućim novim članovima zajednice). Prijedlog o najmanje 2 (dva) člana samostalna umjetnika ostaje i u slučaju se ne poveća broj predstavnika Umjetničkih strukovnih udruga.

Članak 8.

-stavak 2. – predlažemo da članom i zamjenikom Člana stručnog povjerenstva može biti imenovan/a umjetnik/umjetnica koji su priznati kulturni djelatnici, odnosno koji su svojim djelovanjem dali značajan doprinos hrvatskoj kulturi i umjetnosti.

Članak 10.

Predlažemo da se za prijem novih članova u HZSU traži suglasnost većine članova Stručnog povjerenstva (3 od 5 ili 4 od 5)

Članak 14.

-stavak 2. popis profesionalnog umjetničkog javnog djelovanja po godinama treba se odnositi na primarno umjetničko područje za koje se umjetnik prijavljuje.

Članak 16.

-stavak 1.- predlažemo da se ukine financijski limit koji ograničava pravo uplate doprinosa samostalnim umjetnicima na maksimalni trogodišnji iznos dohotka, jer smatramo da se tom odredbom diskriminira pravo samostalnih umjetnika na tržišno natjecanje i stjecanje prema individualnoj sposobnosti i produktivnosti, pogotovo s obzirom da zaposlenici u kulturi u državnim i gradskim institucijama nemaju to ograničenje te su na svaki način zaštićeni stalnim radnim odnosom koji dopušta i pravo honorarnog rada bez posebnih financijskih ograničenja.

Alternativno, ako taj prijedlog ne prođe, predlažemo promjenu stavka 1., članka 16., tako da prosječni ukupni godišnji dogodak od samostalne djelatnosti za prethodne 3 (tri) godine bude manji od umnoška prosječne godišnje bruto plaće po zaposlenom u pravnim osobama Republike Hrvatske za prethodnu godinu i koeficijenta 1,9.

Time prihvaćamo i stavak 2. članka 16., da prosječni ukupni godišnji dohodak izvan umjetničkog stvaralaštva i djelovanja u prethodne 3 (tri) godine bude manji od prosječne godišnje bruto plaće po zaposlenom u pravnim osobama Republike Hrvatske za prethodnu godinu.

Članak 17.

-predlažemo da u postupku priznavanja prava na uplatu doprinosa Stručno povjereno usvoji zahtjev ako podnositelj odgovara brojčanim kriterijima iz IV. dijela Pravilnika, financijskim kriterijima iz članka 16. Pravilnika te ako njegovo umjetničko stvaralaštvo i javno djelovanje po kvaliteti, originalnosti, kreativnosti i stručnom dostignuću predstavlja zamjetan doprinos hrvatskoj kulturi, pri čemu će se posebno vrednovati relevantne umjetničke nagrade, nominacije za nagrade, priznanja koja je podnositelj zahtjeva ostvario, gostovanja u inozemstvu, međunarodna sudjelovanja i ugledne radionice na kojima je podnositelj zahtjeva sudjelovao, kao i dobivene umjetničke potpore i ugledne stipendije.

Članak 21.

Stavak 1. Kazališni redatelj

- predlažemo da se pod ovim stavkom dopune uvjeti prikupljanja bodova, na način da se boduje i režija dokumentarno obrazovnih emisija, dječjih emisija, sinkronizacija animiranih, lutkarskih, dokumentarnih i igranih filmova, jednako kao što je to slučaj kod glumaca i to:
  - do 15 minuta 3 boda
  - do 30 minuta 5 bodova
  - do 90 minuta 15 bodova

Stavak 3., 4. i 5.

- Predlažemo da se stavci 3., 4. i 5. ujedine u jedan stavak, stavak 3. pod nazivom "**Dramaturg, dramski pisac, scenarist**". Taj zahtjev opravdavamo realnim stanjem s kojima se susreću pripadnici te profesije, poglavito oni koji imaju diplomu studija Dramaturgije. Zahtjevi tržišta i okolnosti na tržištu su takvi da akademski dramaturzi rade u sva tri polja stvaralaštva, i kao dramaturzi, i kao dramski pisci i kao scenaristi, u isto vrijeme. Postojeći prijedlog u nacrtu Pravilnika također nije pravilan s obzirom na definicije onoga čime se bave pojedini aspekti struke, jer dramaturzi ne pišu dramska djela, a dramski pisci ne pišu dramaturške studije, nego je obrnuto.

- Kao **dramski pisac**, kandidat može imati radove na području kazališta, radija i tiska ili elektroničkih medija, i to:

Originalno dramsko djelo 50 bodova

Dramatizacija/adaptacija/predložak za glazbeno-scensko djelo (libretto) 35 bodova

Objava u tisku ili elektroničkim medijima 20 bodova.

- kao **dramaturg**, kandidat može biti autor:

dramaturškog rada 35 bodova

dramaturške studije, opsežne (knjiga) 30 bodova

dramaturške studije- kraće 15 bodova

dramaturškog eseja 10 bodova

dramaturškog prikaza 5 bodova

- kao **scenarist**, kandidat može biti autor filmskih i televizijskih scenarija.

U segmentu televizijskog scenarija, pod b) Televizija, u kategoriji 2) scenarij TV serije i 3) Scenarij telenovele/sapunice, predlažemo promjene s obzirom na nivo odgovornosti, važnosti doprinosa i inteziteta sudjelovanja u stvaranju dramskih serija i sapunica, i to po dva kriterija, minutaži prve ili pilot epizode, i minutaži ostalih nastavaka:

b) Televizija:

2) Scenarij TV serije

Glavni scenarist/ scenarist cijele serije 60 bodova

Glavni scenarist, pisac scenosljeda, pisac dijaloga
(za prvu trećinu ili pilot epizodu dramske serije)

25-30 min 25 bodova

31- 45 min 30 bodova

45-60 min 35 bodova

60-80 min 40 bodova

Ostale epizode nakon prve trećine- Pisac scenosljeda

25-30 min 15 bodova

31-45 min 15 bodova

46-60 min 20 bodova

60-80 min 20 bodova

Ostale epizode nakon prve trećine- Pisac dijaloga

25-30 min 5 bodova

31-45 min 10 bodova

46-60 min 15 bodova

60-80 min 15 bodova

3) Scenarij telenovele/ sapunice

Glavni scenarist (1 sezona) 50 bodova

Glavni scenarist, pisac scenosljeda, pisac dijaloga
(po minutaži prvih 20 epizoda telenovele/sapunice)

25-30 min 10 bodova

31- 45 min 20 bodova

45-60 min 30 bodova

Ostale epizode nakon 20.-e - Pisac scenosljeda (najmanje 20 epizoda)

25-30 min 10 bodova

31-45 min 15 bodova

46-60 min 15 bodova

Ostale epizode nakon 20.-e - Pisac dijaloga (najmanje 15 epizoda)

25-30 min 5 bodova

31-45 min 10 bodova

46-60 min 10 bodova

- telenovelom se smatra format čiji broj epizoda iznosi više od 100.
  - tv serijom se smatra format od 2-22 epizode po sezoni
  - predlažemo da se u kategoriji scenaristike rad na istom dijelu ne može bodovati više puta
- predlažemo da se po c) doda i kategorija Umjetničkih potpora scenarijima Hrvatskog audiovizualnog centra. To obrazlažemo sve propulzivnijim djelovanjem HAVC-a, činjenicom da se sve manje filmova, pogotovo dugometražnih, uspije i realizirati, s obzirom na limitirana sredstva. S tim u vezi, predlažemo dopunu u vidu točku c):

c) umjetničke potpore HAVC-a

razvoj scenarija dugometražnog igranog filma 10 bodova
 razvoj scenarija dokumentarnog filma 5 bodova
 razvoj scenarija TV filma 7 bodova
 razvoj scenarija TV serije 15 bodova

Ostale kategorije, 1) scenarij TV drame/TV filma do 75 minuta, 4) Scenarij dokumentarnog ili znanstveno-obrazovnog serijala, 5) Scenarij igrano-mozaičnih emisija i 6) Scenarij zabavno-igranih emisija ostaju kako je predložemo u nacrtu pravilnika.

* Upozoravamo na potrebu da se uskladi bodovanje scenarista u području filmskog stvaralaštva s bodovanjem scenarista pod stavkom 3., članak 21., “Dramaturg, dramski pisac, scenarist”, kako bi bodovanje bilo jednako. Kao elaboriranije i točnije bodovanje poslova scenarista predlažemo ono iz članka 21., stavak 3. naših komentara na nacrt prijedloga Pravilnika.

- predlažemo da se briše stavak 8. članka 21. da se isto djelo boduje samo jednom, po jednoj stavci.

To opravdamo situacijama u poslu kada dolazi do višestrukog autorstva u raznim segmentima npr. iste predstave, što bi se dokazivalo odvojenim ugovorima za različite poslove, makar u pitanju bio i rad na istom projektu, npr. dva ugovora koja potpiše ista osoba, odvojeno za dramaturški posao i odvojeno za otkup dramskog djela koje se postavlja, a riječ je o istoj predstavi.

- predlažemo da se briše stavak 10. da se bodovi dijele u slučaju koautorstva, jer ima takvih koautorstava gdje je doprinos jednak i jednakovrijedan (npr. koautorstvo Tomić/Kovačić ili ranijih godina Jelčić/Rajković)

Članak 33., stavak 1. i 3.

Predlažemo da se u članak ugradi i formulacija iz aktualnog Pravilnika koja kaže da se predviđa i odgoda revizije razmjerno vremenu provednom na bolovanju, porodiljnom dopustu, roditeljskom, posvojiteljskom, skrbničkom ili udomiteljskom dopustu, bez obzira ako je ono npr. kraće od 3 (tri) mjeseca ili npr. duže od 1 (jedne) godine.

Članak 34.

Predlažemo da samostalni umjetnik ne podliježe reviziji nakon određenog broja godina sveukupnog umjetničkog javnog djelovanja, i to:

1. baletno-plesno stvaralaštvo- plesači- nakon 18 godina
2. operni umjetnici- nakon 20 godina
3. svi ostali umjetnici-nakon 25 godina, a s navršenih najmanje 50 godina života.

Predlažemo da se, nakon što samostalni umjetnik prijeđe broj godina rada i broj godina života kada više ne podliježe umjetničkoj reviziji, ukine i obaveza podlijevanja financijskoj reviziji.

Članak 37.

Tiče se obnove prava na uplatu doprinosa. Predlažemo dodatak stavku 4., koji glasi da samostalni umjetnik može obnoviti pravo na uplatu doprinosa:

“ po isteku mandata u trajanju od 4 (četiri) godine, ako je izabran ili imenovan od strane Hrvatskog sabora, predsjednika Republike Hrvatske, Vlade Republike Hrvatske, predstavničkog tijela županije ili grada te **po isteku ugovora o radu na određeno vrijeme u polju umjetničke djelatnosti (maksimalno 4, četiri, godina).**”

Ovim dodatkom stavku 4. članka 37. osiguralo bi se da oni umjetnici koji potpišu ugovor na određeno vrijeme, obično četverogodišnji, za radno mjesto voditelja umjetničke institucije ili programa, ili npr. u svojstvu nastavnika u srednjim školama ili na Akademijama iz umjetničkog predmeta, time ne gube pravo na automatski povratak u HZSU prestankom tog radnog odnosa, kao što bi bio slučaj po postojećem nacrtu prijedloga Pravilnika.